

weel ees, see wõitlus ei saa mitte Tauria palees keema, waid linnade uulitfatel berrikadede taga. Ja see wõitlus saab meile maad ja wabadust tooma. Kuid küsimus seisab selles, kas ei saa meie isegi seda walitjuse järeleandmist — Riigiwolikogu — rewolutsiooni kasuks tarwitada, kas ei saa meie teda kudagi „rewolutsiooni tööriistaks“ teha, nagu sellis. Mihailitshenko ütles. Ja selle küsimuse peale wastasiwad need seltsimehed: „jah, saab!“

Ei pruugi karta, et Rw. „konstitutsioonilist ebausku“, seda eksliit arwamist, nagu oleks meil konstitutsioon olemas, laiale saab laotada. Kõige laiemad rahwahiid ei saa enne wait jääda, kuni nende kõige hädalisemad tarwidused ära täidetud ei ole. Rw.-l jääb walida, kas lausa rahwa wastu minna, wõi ühte ja teist rahwa tarwidustest täita püüda. Läheb ta lausa rahwa wastu, siis saab ta sellega iga päewaga näitama, et meil konstitutsiooni ei ole, ja rahwas pühib ta ühes isewalitsufega maa pealt ära. Tahab ta rahwa tarwidustest midagi täita püüda, siis on tal suur takistus ees, ja see on — tsaari walitjuse, mis teda midagi ära teha ei lase. Ja oma jõuetusega saab Rw. jällegi selgel sõnal kõigile rääkima, et meil konstitutsiooni ei ole.

Kuid teiselt poolt saab Rw. fogu tegewus iga päewaga rahwa silmi ilka rohkem ja rohkem awama. Ilka selgemaks saab rahwale, et kõige suuremaks takistuseks wabaduse-tee peal on wana walitjuse, mille käest wõim waja on wälja kistuda. Me peame meeles pidama, et Rw. kõnetool on, millest terwele Wenemaale wõib waba sõna rääkida. (Järgneb.)

16. oktobriks!

Pea jõuab 16. oktober kätte. Nasta eest sel päewal laskis tsaari walitjuse Tallinna turul pörguliku jäledusega enam kui poolkada inimest maha tappa. Need inimesed suriwad ilma süüta, suriwad lootuses wabamaid aegii näha. Kui ial langemid peab mälestama, siis on siin see paik.

Meie pöörame Teie poole, kes Teie oma kaubaga iga päew peate turul käima. Kui teie süda ial selle jäleduse wastu põlastust tunneb, ja ilma süüta tapetute pärast teina kannab, siis awaldage oma põlgust ja walu, oma pühakspidamist selle ohwripaiga wastu sellega, et

Wenem. Sots.-dem. Töbl. Partei Tallinna Komitee a r n a n e.

1. septembrist — 1. oktobrini 1906. aastal.

Sissetulek:

Liikmemaksud:	
Dwigatelst	12 rbl. 58 kop.
Tselluloosfelt	10 " 10 "
Johansonilt	— " — "
Lutherilt	9 " 69 "
Mairerilt	— " — "
Raudteelt	4 " 41 "
Sitsilt	2 " 20 "
Woltaft	9 " 81 "
Lausmannilt	— " — "
Schmidti lauawabrikust	— " 18 "
Wiegandilt	4 " 27 "
Nottemanniilt	— " — "
Korjandus E. m. koosselekul	5 " 31 "
Korjandus Raudteelt kirjanduse heaks	2 " 25 "
Oli kasas	123 " 42 "
Summa	184 rbl. 22 kop.

Wäljaminek:

Maa-organisatsioonide korraldamiseks	5 rbl. 66 kop.
Kantsleeri kulud	2 " 56 "
Kirjanduse peale	12 " — "
Kaitsewäe peale	7 " — "
Õitute peale	5 " — "
Seltsimeeste peale	31 " 70 "
Trükkiteja peale	30 " 20 "
Tehnika peale	7 " 50 "
Summa	101 rbl. 62 kop.
Sissetulek	184 rbl. 22 kop.
Wäljaminek	101 " 62 "
Jääb kasuaks	82 rbl. 60 kop.

teie ükski sel päewal turule ei ilmu! Kaseme ilma süüta wõlanud were sel päewal kiwide pealt wabalt ülespoole kiskendad! See näitab timuka-tele, misfuguse offuse arusaaja rahwas nende mõrtsuka- töö kohta teeb.

Ärgu tulgu siis ükski turule!

W. S.-d. T. P. Tallinna Komitee.

Teated.

Eestimaa s.-d. maa-organisatsioonide saadikute koosseleku otsused. 2

2. Partei organiseerimise asjus. Maal tuleb eiteks organisatsioonid kindlasti partei programmi põhjal asutada. Külades asuwad ringid walivad walla-komiteed, ja wiimased omalt poolt kihelkonna-komiteed, kes esialgul linnakomiteega otsekoheselt ühenduses seisawad.

Partei-organisatsioonide kõrwal tuleb jõudu mõõda weel rewolutsioonilise sihiga „talupoegade komiteesid“ asutada ja wiimastele nende omawahelisel ühinemisel abiks olla.

Kohalikkude maa-organisatsioonide hoolde jääb oma ümber tööd edasi teha, et wõimalik oleks uusi ringisid asutada, kuna linna-komitee „lentawaid“ tegelasi peab muretsema, kes organiseerivad ja, niipalju kui wõimalik, ka partei põhikomiteed selgitawad. Ühisama seab linnakom. propaganda programmi ja isemahelise nimetuse kogu, mille järele maal olijad endid partei tegewusele wõisid ette valmistada.

Organisatsioonide kõrwal asutatakse — kui wõimalik — nõuandjatekogu, kes organisatsioonidega wastamisi ühenduses seisawad.

3. Rekrutide asjus tuleb niisugusel korral kui oluford ei muutu, nekruutide küll wäeteeuistusesse anda, kuid neid organiseerida ja nende seas propagandad teha, et partei-organisatsioonidel nendega edaspidine ühendus jääks.

4. Wolikogu walimiste ees tuleb aegsasti selleks ette valmistama hakata, et walidest wõimalikult sotsiaaldemokraatlased kriiswalimistele saadetaks. Peaõhku tuleb „edukraanna“ wastu nõuandmise peale panna.

5. Terrori asjus sunnib koosseleku rahwas wõtmise (konfiskeerimise) rewolutsioon-wõitluse praegusel järgul sündmata abinõuks. Wäljawendadele, kes oma elu-ülespidamiseks sunnitud on seda abinõu tarwitama, tuleb ette panna, et nad wälised omanikud puutumata jätafiwad.

Terror — hirmu-abinõude tarwitamine (nagu: põletamine, tapmine jne.) — kui kättemaksmise-abinõu, tuleb sündmataks pidada, aga tööliste rahwa, organisatsioonide ja üksikute poliitikategelaste ära- ning ülesandjate wastu tuleb kõige waljumate abinõudega wälja astuda. (Edpp.)

E. M. Narwa st. Praegusel filmapilgul elab Narwa organisatsioon kriisise aega üle . . . mis elurikka ajale järgnes. Praegune W. S.-d. T. P. Narwa organisatsioon tekkis alles sel aastal märtsi-kuul. Küll tekkis siin juba mõõdalainud aasta lõpul meie partei organisatsioon, kuid suur sissekukkumine kaotas ta täitsa ära.

Meie praegune noor organisatsioon kaswas liikmete arwu poolest kaunis ruttu ja sai pea tööliste hullade seas teatava tähtsuse. Niipea kui lumi kadus, algaswad metsades tööliste koosselekud, mis alati kaunis arwurikkad oliswad. Kestl suwel oli töb juba rahulolewal järjel: asutati ametiühisust, mis aga senini weel kinnitatud pole, õhtutel käsiwad ringid koos ning igal nädalal olid masfomkad.

Juuli-kuu lõpul algas Narwas laialine streigi-liikumine. Sinejewi wabriku töölistes paniwad esimese streigi toime ja wõitfiwad. Kalewi wabriku töölistes kaotasfiwad ja 70 arusaajat töölist lasti lahti. Kreenholmis läks streik niisama õnnetult, — umbes 200 töölist saiwad lahti. Kõik need streigid tuliwad tööliste endi poolt, organisatsioon ei kutsunud neid mitte wälja. Kuid kui streik alanud oli, püüdis organisatsioon midugi temasse korraldust wiia. Oli see aga õige raske. Ei tööliste hull on oma arusaamise poolest meil weel kaunis madalal järjel, — madalamal kui mõneski muus kodumaa linnas, ja suure tööliste hulga kõrwal oli meie organisatsioon liiaks nõrk, et streigi juhtimist kindlasti oma kätte wõtta. Sellepärast streigid ka nii õnnetult lõppesiwad. Streikide sell a segas end ka meie isalik kaitseja — poliitsei, kes paljudelgi julgema ja kindlama korteri andis. Kinnit wõeti umbes kaksikümne inimese. Pahlad pidiwad kinniwõtmise eest põgene-

misega endid peastma. Kõik need hoobid raskendasiwad teatud ajaks meie tööd. Praegu weel on töölise meeleolu arglik. Kuid loodetawasti ei saa see kaua kestma. Paljud saawad aru, et need streigid ainult korralduse puuduse tõttu surnetult lõppefiwad ja tunnewad, et tarwis on endid organiseerida, endi jõudusid koguda.

Julgust, feltimehed! Ühehendus on jõud!

Meie organisatsiooni liikmete arv on 300 inimest, ning sissetulekud ja wäljaminekud ligi 100 rbl. kuus.

Üksikud poliitikalised tapmised ja raha konfiskeerimine rewolutsiooni kasuks.

I. Terror.

Wäga rewolutsioniseeritud, kuid wähesed arusaamisega inimesed heidawad tihti sotsiaaldemokraatiale ette, et miiks ta terrori ja raha konfiskeerimist õigeks ei tunnista. Kes pikemalt järele ei mõtle, süüdistab sellepärast sotsiaaldemokraatiat lihtsasti argdukses, — ta ei julgawat seda teha. Tõsisemad inimesed, kes teawad, et sots.-dem. põhjus mõttelikult nende asjade wastu on, wähemalt praegusel filmapilgul, seletawad, et s.-d. sellega ei siib. Kuid olgu kuis tahes, igatahes leiame me kasuliku olema siin kohal selgitada, miiks sots.-dem. praegusel filmapilgul terrori ja raha konfiskeerimist kasulikuks ei loe, felt arusaamine selle üle on wäga nõrk.

Wõtame esiteks terror arutusele.

Terrori — üksikud poliitikalised tapmised — põhjendatakse mitmet moodu. On olemas kättemaksmise terror. Waja on, seletawad mõned, kõige werejanulifemastele isewalitsuse teenritele kätte maksta. Kättemaksmine on küll magus, aga kas peame meie, töölise-klassi poliitikaline partei, üksikutele isikutele kättemaksmise oma peale wõtma? Meie ülesanne on töölise-klassi seas klassilist iseteaawust kaswatada ja teda organiseerida ning laialisi rahwahulkasid otustawale wõitluselõsta tsaari walitsusega. Meie ees seisab ülesanne wõimalikult kergema waluga ja wõimalikult täielisemalt rewolutsiooni läbi wõtta, otustawale wõitluselõsta wõitluselõsta ja mis peale selle on, „see on tige dast“. Üks kahes: kas jääme poliitikaliseks parteiks, mis praeguse korra kukutamist ette walmistab, wõi muutume „kättemaks-jateks“. Mis pealime me isepoolest ühest töölise-partei liikmest üttema, kes laiade hullade organiseerimise, walgustamise ja mobiliseerimise (wõitluselõsta üles kühutamise) peale käega lööb ja ainult „kättemaksma“ hakkab? Me peame üttema, et ta rewolutsionär enam ei ole, et ta meie pühama ülesande — rewolutsiooni wõidulewimise — ära on unstanud. Muudugi on wõimalik, et sel kättemaksmiseks ette wõetud terrorilisel aktil peale kättemaksmise mõni teine siht weel on, mis terroristi arwamise järele rewolutsionile kasulik on, kuid seit meie ei räägi. Meie tahame siin näidata, et paljalt kättemaksmisel meie mitte terrori ei pea tarwitama: ainult siis oleme me terrori poolt, kui ära suudetakse näidata, et ta rewolutsiooni läbiwõimisele kasulik on.

Mõned poliitikalised lapselikud inimesed seletawad: waja on kõrged ametnikka plaaniliselt üks teise järele maha tappa, kuni nad wiimaks rahwale järele annawad. Eite s reab tähendama, et neid „üks teise järele maha tappa“ tegelisel wõimata on: nad oskawad endid suurte hiina müüridega oma wastastest ära lahutada ja wäga harwa, wäga suurte ettemalmistuste järele lähed korda neile ligi peafeda. Teiseks oleks lapfik arwata, et üksikute walitsuse wõimukandjate mahatapmine suudab walitsust järele andma sundida. „Kui aga mülgas olemas on, tondid saawad temas ilka olema,“ ütles üks Wene wanafõna, ja see mülgas, kust tsaari-walitsuse „tondid“ — kõik kõrgemad ametnikud — tuiewad, see jäeb ja alale, — see on õue-kildfond, kõrgem mõisniku seisus jne. Lapselik oleks arwata, et walitsus enam eusele „julgeid“ mehi ei leiaks! 70-date aastate lõpul ja 80-te algusel oli ometi Wenemaal partei olemas, tugew partei, milles palju kangelaslikke inimesi oli, mis juht kõile oma jõudu terrori peale tarwitas, — see oli „Norodnaja Wolja“ partei. Ta tappis mitugi kõrgemat wõimukandjat ära, lõpuls tsaar Aleksander II. et-segi, kuid kas andis walitsuse järele? Ei poolegi! Peale Aleksander II. tapmise läks walitsuse tagursus juht kõige kõwenemaks. Usjalugu on nimelt selles, et ainult laiade hullade wõitlus, miljonite wõitlus rewolutsiooni teel, mitte aga üksikute

inimeste, olgugi wäga kangelaseline wõitlus. Pealegi on see mõte — terroriga walitsus häreandma sundida — oma tuuma poolest läbi ja läbi kodanline unistus, mis sugugi töölise-klassi aadete kandjatele kohane ei ole. Meie läheme tsaari walitsuse põhjalise kukutamise poole, koku-leppimisi temaga meie ei otfi, tsaari walitsuse järelandmiste peale me ei rehkenda. Meie põlgame kokuleppimise-politikat. Kodanlike-klassi aga, kes küll poliitikalist wabadust tahab kuid rewolutsiooni kardab, aina kokuleppimise-politikat ajabki. Sellepärast on arusaadaw, miiks kodanlike-klassi walitsuse tagursuse ajal nii wäga terrori poolt on: burshuad tunnewad loomusunnil ära, et terror laiasid hullasid ei organiseeri, sellega wõidurikasti „otustawat lahingit“ ette ei walmista, kuna ta ometi walitsusele ähwarduseks on, mis teda wast järele andma sunnib. Kellele järeleandma? Kas rahwale? Ei, — kodanlike-klassile! Kuid kui kodanlike-klassile niisugune terror kasulik on, siis meie — küll waewalt.

Sis seletatakse, et terroril wäga suur agitatsioniline mõju olla, et ta laiasid hullasid unest äratada ja nende wõitlusewalmidust tõsta. Ta panewat inimest oma ümber süündiwate nähtuste üle järele mõtlema. Osalt on see ka nii, kuid igatahes seletab terror hoopis pimedale inimesele meie sihtide üle wäga wähe. Kui ümberriisew elu ise inimest järele mõtlema ei pane, siis annab funktsion „süündimuste tegemine“ selleks ka wähe lootust. Need inimesed, kes mõne poliitikalise metrika pärast surema lähewad, „et inimesi mõtlema panna“, wõikfiwad wast igapäewast töölise wõitlust juhtides liikumisele hulga rohkem kasu tuua. Mis aga wõitlusewalmiduse tõstmiseks puutub, siis awaldab terror juht wõitlusewalmiduse peale halwawat mõju. Sagedad tapmised nähed ja kuuldes tuleb palju inimesi niisuguse waate juurde: ah, seal on inimesi, kes neid maha tapawad, neil on kõik pommid ja sõjaristikad käes, waat nemad wadastawad meid ära. Inimene jäeb rahul, ta teab, et tal „peahjad“ on. Wõitlusewalmidusega pole sarnasel meeleolul wähemagi ühist.

Küll wõib terroril suur tähendus olla kui seda walitsuse desorganiseerimiseks — korratus ja segaduse loomiseks — tarwitada. Teatud kordadel on wäga kasulik walitsuse masinast mõni wäga tarwilik ratas wälja wõtta, et masin seganini lähiks, et walitsus pea kaotaks. Kuid ka ainult teatud kordadel, ja see on — laiade hullade, terve rahwa liikumise juures, olgu see siis ülemaaline streik wõi wiimane otustaw lahing — sõjaristikas ülestõusmine. Kui niisugusel korral walitsus mõne oma agarama tegelase korruga faotab, kui näituseks, aktiiselt sõjawägede ülemjuhataja kadumise on, siis suurendab see meie wõidulootust märksa. Kuid mis mõte on praegu sellel, kui rewolutsiooni wäe kõige paremaid jõudusid „walitsuse desorganiseerimise“ peale kukutada? Trepow sri aktiiselt ära. Kas tegi see suurt segadust walitsuse masinas, kas tegi see meie wõitluse tingimisi paremaks? Mitte põrnugi! Mitte walitsuse jõudude desorganiseerimine pole praegu meie ülesanne, waid rewolutsiooni jõudude organiseerimine.

Minukene juhtumine, mil terror praegu kasulik ja tarwilik on, on eneiselaitse terror, s. o. muuskurite, spionide, äraandjate, prowokatorite ja kõige terawama nina politseinikude kõrwale toimetamine. Ainult sel on oma mõte sees. Üleüldse aga peab alati terrori tarwitusele kohalisi tingimisi järele kaaluma: iga terroriline akt sünnitab walitsuse hirmuabindude kõwenemist, mis laiade hullade wõitluselõsta ülestõstmist raskendab, meie wõitlust desorganiseerib.

Niisugused on need põhjused, miiks sotsiaaldemokraatia üksikute terroriliste wäljaastumiste wastu on. Mitte argdus, jõe puudus wõi kõblifised celarwamised ei tee seda terrori wastafeks, waid see, et ta terroris otstarbekohast wõitluse abinõu ei näe. Särarawa koore all peitub kaunis mage kodanline tuum. Etteheited sotsiaaldemokraatia wastu on selles asjas täitsa põhjata. Ka küsimine, mis on need, kes alalõpmata terrori üle kõlawaid sõnu teewad, ise laiade hullade mobiliseerimiseks ära teinud? Kui kõrgel on meie juures laiade hullade arusaamine? Wastus nende küsimuste peale on wäga kurb.

Järgmine kord raha konfiskeerimise üle.

Andrei.